

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 август 2023 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Юли 2023 г.

През юли 2023 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 9.9% (11.4% годишно нарастване през юни 2023 година). В края на юли 2023 г. *широките пари* са 146.899 млрд. лв. (78.6% от БВП³) при 145.759 млрд. лв. към юни 2023 г. (78% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^{4,5}$ се увеличава през юли 2023 г. с 10.3% на годишна база (12.3% годишен ръст през юни 2023 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*. На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за юни 2023 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2023 г. в размер на 186.943 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

⁵ Във връзка с извършен анализ на банковите продукти и в съответствие с методологическите изисквания, с данните към януари 2020 г., са прекласифицирани прехвърляеми спестовни депозити от показател *Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца* в показател *Овърнайт депозити* на сектор *Домакинства*. Прекласификациите са нетрансакционни изменения в данните с еднократен ефект - за допълнителна информация относно дефинициите на финансовите потоци виж *Методологически бележки* към данните по парична статистика.

В края на юли 2023 г. депозитите⁶ на неправителствения сектор⁷ са 120.116 млрд. лв. (64.3% от БВП), като годишното им увеличение е 10.8% (12.3% годишно повишение през юни 2023 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 40.945 млрд. лв. (21.9% от БВП) в края на юли 2023 година. В сравнение със същия месец на 2022 г. те се увеличават с 13.2% (16.5% годишно повишение през юни 2023 година). Депозитите на *финансовите предприятия* нарастват с 4.9% на годишна база през юли 2023 година (7.1% годишно повишение през юни 2023 г.) и в края на месеца достигат 4.007 млрд. лв. (2.1% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 75.165 млрд. лв. (40.2% от БВП) в края на юли 2023 година. Те се увеличават с 9.9% спрямо същия месец на 2022 г. (10.4% годишен ръст през юни 2023 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 89.296 млрд. лв. в края на юли 2023 година. Те се увеличават със 7.1% спрямо същия месец на 2022 г. (7.6% годишно повишение през юни 2023 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 88.828 млрд. лв. и нараства спрямо юли 2022 г. с 6.9% (7.2% годишно увеличение през юни 2023 година). През юли 2023 г. вземанията от неправителствения сектор⁸ се увеличават с 11.1%, като достигат 88.031 млрд. лв. (11.7% годишно повишение през юни 2023 година).

В края на юли 2023 г. кредитите за неправителствения сектор са 85.581 млрд. лв. (45.8% от БВП) при 84.860 млрд. лв. към юни 2023 г. (45.4% от БВП). През юли 2023 г. те се увеличават на годишна база с 11.2% (11.9% годишно повишение през юни 2023 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 118.4 млн. лева. На годишна база продадените кредити⁹ от *Други ПФИ* са

⁶ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁷ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомагатели*, *Каптивни финансови институции и заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁸ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, дългови ценни книжа и акции и други капиталови инструменти.

⁹ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните кредити не попадат в обхвата на показателя.

118.4 млн. лв. (в т. ч. 3.4 млн. лв. през юли 2023 г.) като за последните дванадесет месеца няма обратно изкупени кредити.

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват със 7.2% на годишна база през юли 2023 г. (8.4% годишно повишение през юни 2023 г.) и в края на месеца достигат 42.736 млрд. лв. (22.9% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 35.961 млрд. лв. (19.2% от БВП) в края на юли 2023 година. Спрямо същия месец на 2022 г. те се увеличават с 14.1% (14% годишно повишение през юни 2023 година). В края на юли 2023 г. *жилищните кредити* са 18.169 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 18.3% (18% годишно увеличение през юни 2023 година). *Потребителските кредити* възлизат на 16.149 млрд. лв. и се увеличават с 10.9% спрямо юли 2022 г. (10.9% годишно повишение през юни 2023 година). На годишна база *другите кредити*¹⁰ нарастват с 1% (5.5% годишно повишение през юни 2023 г.), като достигат 390.4 млн. лева. Кредитите за *Работодатели и самонаети лица* се увеличават с 3.9% на годишна база през юли 2023 г. (7.8% годишно повишение през юни 2023 г.) и в края на месеца са 433.5 млн. лева.

Кредитите, предоставени на *финансови предприятия*, са 6.884 млрд. лв. (3.7% от БВП) в края на юли 2023 година. В сравнение с юли 2022 г. те се увеличават с 23.8% (24.9% годишно повишение през юни 2023 година).

Графика 3

¹⁰ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹¹ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹² или са необслужвани¹³. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 84.856 млрд. лв. в края на отчетния месец при 83.529 млрд. лв. в края на юни 2023 година. Те нарастват с 14.3% в сравнение с юли 2022 г. (16.1% годишно повишение през юни 2023 година). През юли 2023 г. чуждестранните активи се увеличават с 11.9% (15.3% годишен ръст през юни 2023 г.), като достигат 100.428 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 15.573 млрд. лв. и на годишна база нарастват с 0.3% (11.7% годишно повишение през юни 2023 година).

---

¹¹ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹² Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹³ Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2020	2021	2022	Юни 2023	Юли 2023	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	10.9	10.7	13.2	11.4	146,899	9.9
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	35.8	16.5	18.6	12.3	118,871	10.3
1.1. Пари извън ПФИ	12.2	16.0	11.7	9.0	25,895	8.6
1.2. Овърнайт депозити	44.8	16.6	20.6	13.2	92,976	10.8
2. М2 - М1 (Квализпари = 2.1.+2.2.)	-27.0	-5.6	-5.6	7.9	28,029	8.3
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	1.8	-5.9	-5.8	8.2	27,429	8.6
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	-95.2	6.3	2.8	-2.2	599	-2.8
3. М3 - М2(=3.1.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
ИЗТОЧНИЦИ НА М3						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	15.3	7.0	16.1	16.1	84,856	14.3
1.1. Чуждестранни активи	12.3	11.3	17.0	15.3	100,428	11.9
1.2. Чуждестранни пасиви	-4.7	41.7	22.0	11.7	15,573	0.3
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	5.4	12.5	7.6	7.6	89,296	7.1
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	7.9	11.9	7.4	7.2	88,828	6.9
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	384.7	85.5	-64.9	-71.9	797	-79.4
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	4.5	8.8	12.5	11.7	88,031	11.1
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ ³	-161.7	66.1	87.7	274.1	468	56.0
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	9.7	9.1	14.3	12.3	120,116	10.8
1. Нефинансови предприятия	10.5	8.5	26.6	16.5	40,945	13.2
2. Финансови предприятия	2.0	17.0	17.0	7.1	4,007	4.9
3. Домакинства и НТООД	9.7	9.0	8.3	10.4	75,165	9.9
КРЕДИТИ (=1+2+3)	4.4	8.7	12.7	11.9	85,581	11.2
1. Нефинансови предприятия	3.0	4.6	10.4	8.4	42,736	7.2
2. Финансови предприятия⁵	3.6	15.0	19.7	24.9	6,884	23.8
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	6.6	13.4	14.6	14.0	35,961	14.1
3.1. Овърдрафт	-9.0	-0.5	4.1	4.2	1,252	2.8
3.2. Жилищни кредити	11.6	16.5	17.9	18.0	18,169	18.3
3.3. Потребителски кредити	5.0	12.2	12.3	10.9	16,149	10.9
3.4. Други кредити	-22.0	-4.5	5.3	5.5	390	1.0
в т. ч. Работодатели и самонаети лица	-	5.8	10.8	7.8	433	3.9

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2013/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомогатели*, *Капитивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Нефинансови активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за юни 2023 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2020	2021	2022	Юни 2023	Юли 2023
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	10.9	10.7	13.2	11.4	9.9
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	21.6	12.2	14.4	9.9	8.3
1.1. Пари извън ПФИ	2.0	2.7	2.1	1.6	1.5
1.2. Овърнайт депозити	19.6	9.5	12.3	8.3	6.8
2. М2 - М1 (Квазилари = 2.1.+2.2.)	-10.7	-1.5	-1.2	1.6	1.6
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0.5	-1.5	-1.3	1.6	1.6
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	-11.2	0.0	0.0	0.0	0.0
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	15.3	7.0	16.1	16.1	14.3
1.1. Чуждестранни активи	14.5	12.9	20.3	18.5	14.4
1.2. Чуждестранни пасиви	-0.8	6.0	4.2	2.5	0.1
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	7.9	11.9	7.4	7.2	6.9
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	3.4	3.4	-4.3	-3.8	-3.7
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	4.5	8.5	11.6	11.1	10.6
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	4.2	8.1	11.5	10.9	10.4
а) Нефинансови предприятия	1.6	2.3	4.9	4.0	3.5
б) Финансови предприятия ³	0.2	0.9	1.2	1.6	1.6
в) Домакинства и НТООД	2.4	4.9	5.4	5.3	5.3

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2012/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомогатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговески организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за юни 2023 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.